

लेखाशिर्ष "८६७४, शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी" अंतर्गत येणा-या न्यायालयाच्या किंवा न्यायाधिकरणाच्या न्यायनिर्णयाची, हुक्मनामाची किंवा निवाड्याची पूर्ती करण्यासाठी लागू आ-या खर्चाची भरपाई भूसंपादनाच्या प्रकरणासाठीच करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. न्याकभ-१०.१०/प्र.क्र.२४/अर्थसंकल्प-२,

अंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ११ फेब्रुवारी, २०१०.

- याचा : १) वित्त विभाग, परिपत्रक क्रमांक :- न्याकभ-१०.०२/प्र.क्र.२/अर्थसंकल्प-२,
दिनांक १३ सप्टेंबर, २००२.
२) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक :- न्याकभ-१०.०६ प्र.क्र.४६/
अर्थसंकल्प-२, दिनांक २९ जुलै, २००६.

प्रस्तावना :

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०२(३)(ई) प्रमाणे कोणत्याही न्यायालयाच्या किंवा लयाद न्यायाधिकरणाच्या न्यायनिर्णयाची, हुक्मनामाची किंवा निवाड्याची पूर्ती करण्यासाठी होणारा खर्च हा राज्याच्या एकत्रित निधीवरील भारित खर्च समजला जातो. दुय्यम न्यायालयाचा न्याय, निर्णय, हुक्मनामा किंवा निवाडा या विसरुध जेव्हा शासनाने यरिष्ठ न्यायलयात अपिल दाखल केले असेल व अपिलावर निर्णय होईपर्यंत तहकूबी ओदश वेण्याबाबतची अट म्हणून हुक्मनामाची रक्कम भरण्याचा अपील न्यायालयाचा आवेश दिला असेल तेव्हा भरणा केलेली रक्कम अनामत रक्कम या स्वरूपात असते. अशा वेळी हा खर्च, "८६७४, शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी (अ) न्यायालयाकडे जमा केलेल्या प्रतिभूती रकमा" या शिर्षाखाली दाखविण्यात येतो; शासनाच्या बाजूने अपिलाचा निर्णय झाल्यास वरील शिर्षाखाली खर्च म्हणून टाकलेली रक्कम निष्कासित झाली असे दर्शवायचा असतो आणि दुय्यम न्यायालयाचा हुक्मनामा कायम करण्यात आल्यास वरील लेखाशिर्षाखाली खर्च म्हणून टाकलेली रक्कम भारित खर्च म्हणून प्रशासकीय विभागांनी संबंधित शिर्षाखाली बदली करून निष्कासित करावयाची असते.

(कृ.मा.प)

ROTA/H 2524(1000-22010)

या प्रक्रियेतून मार्ग काढण्यासाठी विभागनिहाय तरतुद वित्त विभागाखाली करण्याचा निर्णय संदर्भाधिन दिनांक २९ जुलै, २००६ च्या आदेशान्वये घेण्यात आला. परंतु असे निदर्शनास आले आहे की, निरनिराळ्या न्यायालयीन प्रकरणात या लेखाशिर्षांमधून रक्कम उपलब्ध करून देण्याबाबतचे प्रस्ताव या विभागाकडे प्राप्त होत असतात. या लेखाशिर्षांखाली मोठ्या प्रमाणावर रकमा गुंतून आहेत. संबंधित विभागांना वेळोवेळी कळवूनही शासनाच्या बाजूने व शासनाच्या विरुद्ध निर्णय झालेल्या न्यायालयीन प्रकरणांची परिपूर्ण माहिती प्राप्त होत नाही असा अनुभव आहे. त्यामुळे मेळ घेता येत नाही. ही वस्तुस्थिती निचाणात घेता शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :

"८६७४, शासनाने ठंबलेल्या प्रतिभूती ठेवी (अ) न्यायालयाकडे जमा केलेल्या प्रतिभूती रकमा" प्रकरणी यापुढे भूसंपादनाची प्रकरणे वगळता अन्य प्रकरणांमध्ये सदर लेखाशिर्षातून रक्कम मंजूर करण्यात येणार नाहीत. भूसंपादनाव्यतिरिक्त अन्य न्यायालयीन प्रकरणांमध्ये विभागांनी त्यांच्या मंजूर अनुदानातून खर्च करण्यासाठी आवश्यक ती तरतुद करावी. न्यायालयीन निर्णयासंदर्भात कालमर्यादा प्रकरणी ज्या विभागांकडे त्यांच्या मंजूर अनुदानात पुरेशी तरतुद उपलब्ध असेल त्या विभागांनी न्यायालयात रकमा भरणा करण्यासाठी आवश्यक ती रक्कम पुनर्विनियोजनाने उपलब्ध करून घ्यावी व त्यास वित्त विभागाची कार्यान्तर मान्यता घ्यावी.

२. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१००२११३२७३५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु. प्र. कानडे)

शासनाचे सह सचिव, वित्त विभाग.

प्रति,

मंत्रालयीन सर्व विभाग

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-१, मुंबई.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-२, नागपूर.

नियामी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.

संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक शाखा, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई.

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.

वित्त विभागातील सर्व अधिकारी व कार्यासने.

नियडनस्ती, अर्थसंकल्प-२